

प्राविधिक संक्षेप

सेप्टेम्बर २०२३

स्वास्थ्य संस्थाहरूमा न्यूनतम सेवा मापदण्डको (HP-MSS) कार्यान्वयन: सिकेका पाठहरू

परिचय

एउटा बलियो स्वास्थ्य प्रणालीलाई, यसको पहुँच र यसले प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरले परिभाषित गर्दछ । नेपालको स्वास्थ्य क्षेत्रले आशा गरेका लक्ष्य, स्वास्थ्य सेवामा विश्वव्यापी पहुँच र दिगो विकास लक्ष्य ३ हासिल गर्न, सेवाको पहुँच र गुणस्तरका आधारहरू बलियो भए मात्रै पूरा गर्न सकिन्छ । नेपालको स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सुधार गर्न स्वास्थ्य चौकी स्तरिय न्यूनतम सेवा मापदण्ड (HP-MSS) कार्यक्रम सुरु गरेको छ । न्यूनतम सेवा मापदण्डको मूल्याङ्कन टुल (Tool) ले स्वास्थ्य संस्थाहरूमा प्रदान गरिएको सेवाको गुणस्तर सुधार गर्नका लागि सुशासन र व्यवस्थापन, क्लिनिकल सेवा व्यवस्थापन, र स्वास्थ्य चौकी सहयोग सेवा व्यवस्थापनको स्थितिको मूल्याङ्कन मार्फत कमिकमजोरी र समस्याहरू पहिचान गर्ने र ती समस्याहरू र कमीहरूलाई सम्बोधन गरी स्वास्थ्य संस्थाहरूको सेवामा व्यापक सुधार ल्याउन मद्दत गर्दछ । यसलाई स्व-मूल्याङ्कन टुलको रूपमा डिजाइन गरिएको छ जसले स्वास्थ्य संस्थामा व्यवस्थापन समिति र सेवा प्रदायकहरूलाई आफैले पहिचान गरिएका समस्याहरूको सम्बोधन गर्न वा समस्याहरूको सम्बोधन गर्नको लागि सम्बन्धित अधिकारीहरूसँग समन्वय गर्न मद्दत गर्दछ । यस मापदण्डमा आधारित मूल्यांकनले उनीहरूलाई कार्ययोजनाहरू निर्माण गर्न मद्दत गर्दछ जहाँ प्राविधिक र वित्तीय सहयोग तथा प्रशासनिक प्रतिवद्धताहरू दुईटै आवश्यक हुनसक्छन् ।

HP-MSS findings discussion at Palhinandan municipality. (NHSSP)

बेलायत सरकारद्वारा स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयलाई उपलब्ध गराईएको प्राविधिक सहयोग - नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र सहयोग कार्यक्रम (NHSSP) ले कार्य योजनाहरूको

कार्यान्वयनमा विशेष ध्यान केन्द्रित गरी छानिएका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा HP-MSS कार्यान्वयनको वर्तमान स्थिति, कार्य योजनाहरूको कार्यान्वयनको स्थिति र प्रक्रियाहरूको समीक्षा गर्न सहयोग गरेको छ । यस प्राविधिक संक्षेपले अध्ययनको मुख्य सार समेटेको छ ।

अध्ययन विधि

मिश्रित-विधिहरू (Qualitative and Quantitative)

अपनाईए तापनि गुणात्मक विधिहरूमा बढी निर्भर भई अध्ययन गरिएको थियो । अध्ययनले चार स्थानीय तह लुम्बिनी प्रदेशको (पाल्हीनन्दन र मालारानी) र मधेश प्रदेशको (धनगढीमाई र मलंगवा) समेटिएको थियो भने सोहि स्थानीय तहका कम्तिमा दुई चरणको HP-MSS मूल्याङ्कन गरिएको र कार्य योजनाहरू बनाइएको स्वास्थ्य संस्थाहरू अध्ययनमा समावेश गरेको थियो ।

विधि	डेटा / स्रोत	उद्देश्य
Quantitative	<ul style="list-style-type: none"> चयन गरिएका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट हालको HP-MSS मूल्याङ्कनहरूको डाटा कार्य योजना र यसको कार्यान्वयन स्थितिको समीक्षा 	HP-MSS मूल्याङ्कन पछि यसको कार्यान्वयन र कार्य योजना विकासको वर्तमान स्थिति समीक्षा गर्न
Qualitative	<ul style="list-style-type: none"> गहन अन्तर्वार्ता सामूहिक छलफल 	HP-MSS कार्यान्वयनबाट सिकेका पाठहरू, कार्य योजनाहरूको विकास र कार्यान्वयन गर्ने प्रक्रिया, यसको अवरोध र सहयोगी तत्वहरू र गुणस्तर सुधारमा गरिएका पहलहरूसँग यसको सम्बन्धहरू दस्तावेज गर्न ।

Table 1: Study methods and objectives

न्यूनतम सेवा मापदण्ड मूल्याङ्कन प्रक्रिया	कार्ययोजनाको निर्माण	कार्य योजनाको कार्यान्वयन
<ul style="list-style-type: none"> HP-MSS कार्यान्वयन निर्देशिकाको प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाहरूमा छ-छ महिनामा मूल्याङ्कन सिफारिस गर्दछ । तर, स्थानीय तहमा अपर्याप्त बजेट र नगरपालिका/वडाका पदाधिकारीहरूको कार्यव्यस्तताले मूल्याङ्कनको नियमित सञ्चालनमा प्रायः बाधा पुऱ्याएको देखियो । प्रदेश सरकार मुख्यतया अस्पताल स्तरीय MSS मा केन्द्रित रहेको र HP-MSS को कार्यान्वयनमा मात्र समन्वय गर्न सहयोग प्रदान गरेको देखियो । जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयले पालिका र स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई अभिमुखीकरण, प्राविधिक सहयोग र समन्वय गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको र नगरपालिकाहरूले स्वास्थ्य संस्थाहरूमा न्यूनतम सेवा मापदण्ड योजना र कार्यान्वयनमा प्रत्यक्ष भूमिका खेलेको अध्ययनले देखाउछ । यद्यपि, स्वास्थ्य कार्यालय र स्थानीय तहहरू बीचको समन्वयको स्तर एकनासको नभएको र "प्रणालीद्वारा संचालित" भन्दा पनि "नेतृत्व गर्ने व्यक्तिमा निर्भर" जस्तो देखियो। रिपोर्टिङ प्रणालीको अपर्याप्तताले पनि कार्यान्वयनमा बाधा पुऱ्याएको देखिन्छ । 	<ul style="list-style-type: none"> MSS कार्य योजना निर्माण प्रक्रियाको क्रममा, स्वास्थ्यकर्मीहरू सहित व्यवस्थापन समितिको सदस्यहरूको संलग्नताको आवश्यक छ । अध्ययनमा छनोट भएका स्वास्थ्य संस्थाहरूले कार्ययोजना निर्माणमा तोकिएको प्रक्रिया अपनाएको अध्ययनले देखाएको छ । यी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा HP-MSS मूल्याङ्कनले उनीहरूको कमिकमजोरी र समस्याहरू पहिचान गर्न मद्दत गर्‍यो । पहिचान गरिएका समस्याहरूको आधारमा कार्ययोजना बनाइएको र स्वास्थ्य संस्थाहरूमा लागू गर्न सकिने, कम बजेट आवश्यकता भएका र स्थानीय स्तरबाट समाधान गर्न सकिने समस्याहरूलाई प्राथमिकता दिइएको थियो । यद्यपि, कार्य योजना निर्माणको प्राथमिकतामा स्वास्थ्य संस्थाहरूले ४ देखि ७२ वटा सम्म कार्य योजनाहरूको निर्माण गरेको पाईयो । निर्माण गरिएका सबै कार्य योजनाहरूमा गतिविधिको विवरण जस्तै - जिम्मेवार व्यक्ति र कार्यान्वयनको लागि समय सीमा तोकिएका थिए । यद्यपि आधा स्वास्थ्य संस्थाहरूले मात्रै आफ्नो कार्य योजनामा अनुमानित बजेट समावेश गरेका थिए । 	<ul style="list-style-type: none"> कार्ययोजनाहरूको निर्माणको क्रममा अनुमानित बजेट राखि निर्माण गरिएका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्य योजनाहरूमा उल्लेखनीय रूपमा सुधार आएको र HP-MSS स्कोरहरू पनि पहिलेको तुलनामा धेरै हासिल भएको देखियो । समग्रमा, फलोअप मूल्याङ्कनको क्रममा, पहिलो मूल्याङ्कनमा निर्माण भएका ३८% कार्य योजनाहरू पूरा भएको पाईयो । स्वास्थ्य संस्था, वडा र स्थानीय तहमा स्रोतको अभावनै कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न नसक्नुको मुख्य कारण रहेको अध्ययनले देखाएको छ । यद्यपि, अधिल्लो मूल्याङ्कनमा निर्माण गरिएका कार्ययोजनाहरूको समयमा फलो-अप नहुनु, र HP-MSS लाई निरन्तर गुणस्तर सुधार प्रक्रियाको सट्टा आवधिक गुणस्तर सुनिश्चितताको रूपमा लागू गरिएको देखिन्छ ।

न्यूनतम सेवा मापदण्डको प्रभाव

स्वास्थ्य संस्थाहरूको HP-MSS अङ्क

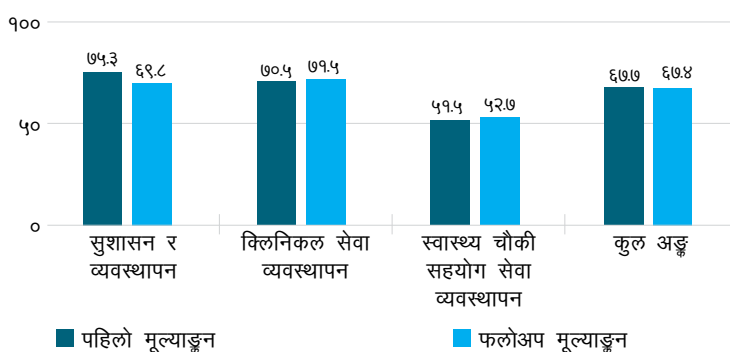

Figure 1: MSS scores (%) of the health facilities (n = 8)

पहिलो मूल्याङ्कन (६७.७%) र फलो-अप (६७.४%) दुवैमा औसत स्कोरहरू लगभग समान देखिन्छन् । दुवै मूल्याङ्कनमा लुम्बिनी प्रदेशको तुलनामा मधेस प्रदेशका स्वास्थ्य संस्थाहरूले MSS अङ्क अलि बढी पाएका छन् ।

सुशासन र व्यवस्थापन' डोमेनमा स्कोर ७५.३% बाट ६९.८% मा घटेको देखिन्छ, जबकि 'क्लिनिकल सेवा व्यवस्थापन' र 'स्वास्थ्य चौकी सहयोग सेवा व्यवस्थापन' डोमेनहरूमा अङ्क अलिकति बढेको देखिन्छ । यी

निष्कर्षहरूले न्यूनतम सेवा मापदण्डको कार्यान्वयनले स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सेवाको गुणस्तर मापदण्डमा समग्र सुधारमा योगदान पुऱ्याएको देखाउदैन । तर, गुणात्मक (qualitative) निष्कर्षहरूले न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यान्वयनका धेरै फाइदाहरू माथि प्रकाश पारेको देखिन्छ । MSS ले स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पहिले बेवास्ता गरिएका कमिकमजोरी तथा समस्याहरू पहिचान गर्न मद्दत गरेको, जसले स्वास्थ्य क्षेत्रमा स्थानीय स्तरको लगानी बढाएको छ । त्यसै गरी, न्यूनतम सेवा मापदण्ड मूल्याङ्कनहरू मार्फत् पहिचान गरिएका कमिकमजोरी र समस्याहरू, नियमित व्यवस्थापन समितिको बैठक तथा वडा र स्थानीय स्तरका बैठकहरूको माध्यमबाट, प्राय स्वास्थ्य क्षेत्रको वार्षिक कार्ययोजना र बजेट (AWPB)मा समावेश गर्नुको साथै प्राथमिकतामा राख्न वकालत पनि गरिएका छन् । यसले स्थानीय राजनीतिक नेतृत्वलाई पनि स्वास्थ्य संस्थाहरूको वास्तविक समस्याहरू र आवश्यकताहरूको बारेमा बुझाउन सहयोग गरेको छ ।

सहयोगी र बाधक तत्वहरू

तह	सहयोगी तत्वहरू	बाधक तत्वहरू
स्वास्थ्य संस्था	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य चौकी स्तरमा सक्रिय औपचारिक प्रशासनिक संरचना (स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समिति) HP-MSS निर्देशिका र उपकरणहरूको उपलब्धता । विकास साभेदारहरूबाट प्राविधिक र वित्तीय स्रोतका सहयोग। भौतिक पूर्वाधार उपलब्धता तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिको उपलब्धता 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य चौकी स्तरमा सक्रिय औपचारिक प्रशासनिक संरचना (स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समिति) HP-MSS निर्देशिका र उपकरणहरूको उपलब्धता । विकास साभेदारहरूबाट प्राविधिक र वित्तीय स्रोतका सहयोग। भौतिक पूर्वाधार उपलब्धता तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिको उपलब्धता
स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> विभिन्न विधिका प्रतिनिधिहरू (राजनीतिक, प्राविधिक र सामाजिक) वडा तहका राजनीतिक नेतृत्वहरूको प्रतिबद्धता र इच्छाशक्ति । HP-MSS विषयमा व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूको क्षमता अभिवृद्धि । वार्षिक कार्ययोजना र बजेट निर्माणको समयमा वकालतको लागि समान बुझाइ र आवाज । 	<ul style="list-style-type: none"> व्यवस्थापन समितिको बैठकको अनियमितता । व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षको बहु/धेरै जिम्मेवारीहरू । समयको कमी र व्यवस्थापन समितिको धेरै ठाउँमा संलग्नताले बैठकमा अनियमितता । न्यूनतम सेवा मापदण्डको महत्वको कम बुझाइ । वडा तहमा स्वास्थ्य क्षेत्रमा कम बजेट विनियोजन ।
स्थानीय तह	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहमा गुणस्तर सुधारको लागि औपचारिक संरचना । संघीय सरकारबाट सीमित सशर्त अनुदान । नेतृत्वको प्रतिबद्धता । स्वास्थ्य क्षेत्रमा स्थानीय तहको बजेट विनियोजनमा वृद्धि । आर्थिक र प्राविधिक रूपमा सहयोग गर्ने विकास साभेदारहरूको उपस्थिति । न्यूनतम सेवा मापदण्ड केन्द्रित समीक्षा । HP-MSS कार्ययोजना बारे छलफल गर्ने विभिन्न प्लेटफर्महरू जस्तै स्वास्थ्य संस्था इन्चार्जसंग मासिक बैठकहरू 	<ul style="list-style-type: none"> नगरपालिका स्तरमा न्यूनतम सेवा मापदण्डको लागी तोकिएको सम्पर्क-व्यक्तिको अभाव । न्यूनतम सेवा मापदण्डको महत्वको न्यून बुझाइ । स्वास्थ्य संस्थाको आवश्यकता समाधान गर्न सशर्त अनुदान सीमित र कार्य योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न अपर्याप्तता । न्यूनतम सेवा मापदण्ड मार्फत् पहिचान गरिएका समस्याहरूको लागि स्थानीय स्तरमा न्यून बजेट विनियोजन । HP-MSS को अभिलेखन र प्रतिवेदनमा कमि । स्थानीय तहमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न अपर्याप्त जनशक्ति । स्वास्थ्यमा लागि अपर्याप्त बजेट विनियोजन
स्वास्थ्य कार्यालय, प्रदेश र संघी	<ul style="list-style-type: none"> HP-MSS निर्देशिकामा संघ देखि स्थानीय तहहरू बीच कार्यन्वयात्मक सम्बन्ध स्थापित । प्रदेश र स्वास्थ्य कार्यालय स्तरमा तोकिएको MSS सम्पर्क-व्यक्ति । प्रशिक्षित स्रोत व्यक्तिको उपलब्धता । क्षमता अभिवृद्धिका पहलहरू । बहुक्षेत्रीय सहकार्य र समन्वय । न्यूनतम सेवा मापदण्डमा केन्द्रित समीक्षा बैठकहरू । अनुगमन र सुपरिवेक्षण । स्थानीय तहमा गुणस्तर सुधार गर्न बजेट विनियोजन । 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य कार्यालयमा सम्पर्क-व्यक्तिको अभाव। HP-MSS को टुल कागजमा सीमित भएकोले आवश्यकता अनुसार MSS स्कोर र कार्य योजनाहरू हेर्न समस्या । स्थानीय तह, स्वास्थ्य कार्यालय र प्रदेशबीच समन्वयको अभाव । प्रदेश सरकार स्वास्थ्य चौकी स्तरीय न्यूनतम सेवा मापदण्डमा भन्दा अस्पताल स्तरीय न्यूनतम सेवा मापदण्डमा केन्द्रित HP-MSS को अभिलेखन र प्रतिवेदनमा कमि । कमजोर सुपरीवेक्षण र अनुगमन ।

सिक्किएका पाठहरू

HP-MSS कार्यान्वयन भनेको मापदण्डमा आधारित कमिकमजोरीहरूको पहिचान र उपयुक्त प्रतिक्रिया मार्फत् स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्वास्थ्य सेवाको पूर्वतयारी र गुणस्तर बढाउने एउटा महत्वपूर्ण प्रयास हो। यस समीक्षामा तिन तहका सरकारका साथै स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट केही उपयोगी महत्वपूर्ण सिकाइहरू प्राप्त भएका छन् ।

- HP-MSS को सफलता न्यूनतम सेवा मापदण्डको महत्वका सम्बन्धमा स्वास्थ्य संस्थाका इन्चार्ज, व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख र राजनीतिक र प्रशासनिक नेतृत्व सहित स्थानीय सरोकारवालाहरूको बुझाइको सिमामा निर्भर गर्दछ। त्यहाँ बुझाइमा कमी हुन्छ वा प्रक्रियाबाट के प्राप्त हुन्छ भन्ने अन्य अपेक्षाहरू हुन्छन् भने यसलाई दिइनुपर्ने जति प्राथमिकता दिइँदैन ।
- HP-MSS मूल्याङ्कनहरू मुख्यतया स्वास्थ्य संस्थामा गुणस्तर सुधारको लागि निरन्तर प्रक्रियाको रूपमा नभई गर्नुपर्ने कार्य को रूपमा बुझिएको र कार्यान्वयन गरिएको

देखिन्छ । प्रक्रियामा संलग्न धेरैजसो व्यक्तिहरूले यस मूल्याङ्कनलाई गुणस्तर सुनिश्चितता प्रक्रियाको रूपमा बुझ्ने गरेका र, त्यसकोलागी स्वस्थ संस्थाले निश्चित अंक प्राप्त गर्नमा पूर्ण रूपमा केन्द्रित भएको देखिएको छ । सरोकारवालाहरूले यसलाई चुनौतिको रूपमा लिएका छन् जसले केहि निश्चित मापदण्डहरूमा पहिले नै तयारी अवस्थामा रहेको सेवाहरूको गुणस्तर दिगो राखिराख्न मद्दत गर्ने विवरणहरू छुटेको पाईयो । उदाहरणका लागि - संक्रमण रोकथामका 'फोहोर व्यवस्थापनका लागि प्रयोग गरिने बाल्टिनहरूको प्रयोगले समग्रमा प्राप्ताङ्कहरू सुधार गर्न सक्छन्, तर व्यवस्थापन समितिको कार्य र सुशासनमा भएका सूचकहरूले दिगो रूपमा गुणस्तर कायम राख्न नसक्ने पनि यस अध्ययनले देखाउछ ।

- HP-MSS मुख्यतया स्वास्थ्य संस्थाका कर्मचारीद्वारा गरिने स्व-मूल्याङ्कनमा निर्भर गर्दछ, जसले मूल्याङ्कनको गुणस्तर र सहि समस्याहरू पहिचान नहुन सक्ने देखिएको छ ।

- स्वास्थ्य संस्था र स्थानीय तहहरूमा रहेका सुशासनकाका कार्यहरू जस्तै व्यवस्थापन समितिको बैठक, मासिक वडा स्तरीय बैठक र स्वास्थ्य संस्था इन्चार्जहरूको बैठकहरू HP-MSS कार्यान्वयनलाई प्राथमिकता दिन, सहज बनाउन र कार्ययोजनाहरूको अनुगमन गर्नको लागि मुख्य अवसरहरू हुन् । तथापि माथि उल्लेख गरिए भैं, न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्ययोजनाहरूको उचित रूपमा निर्माण र कार्यान्वयन कुन सिमासम्म हुन्छ भन्ने विषय स्वास्थ्यकर्मीहरू, व्यवस्थापन समितिको सदस्यहरू र वार्ड अध्यक्षहरूको क्षमतालमा निर्भर रहन्छ । व्यवस्थापन समितिको कार्यसम्पादन र न्यूनतम सेवा मापदण्डको प्राप्ताङ्कहरू बीच दुईतर्फी सम्बन्ध रहेकोले एकले अर्कोलाई असर गर्दछ ।
- HP-MSS ले प्रमाणको आधारित गरिने बजेट योजना र वकालत गर्न सहयोग गर्दछ, र मूल्याङ्कन परिणामहरूको आधारमा कार्ययोजनाहरू बनाईने भएतापनि स्थानीय तहका योजना प्रक्रियाहरूमा त्यस्ता कार्ययोजनाहरू धेरै कम मात्रमा मात्र समावेश गरिएको छ । सीमित राजनीतिक सहयोग, तथा समग्र योजनामा स्वास्थ्य क्षेत्रलाई कम प्राथमिकतामा राखिनु स्वास्थ्यका कार्ययोजनाहरू समावेश नहुनुको मुख्य कारणहरू देखिएका छन् । पहिचान गरिएका समस्यालाई चाहिने बजेटको कम सशर्त अनुदानलाई प्रयोग गर्न कठिनाईले स्थानीय तहको आवश्यकतालाई पुरा गर्नमा असर गर्छ ।
- कमजोर कार्ययोजना र यसको अनुपयुक्त प्राथमिकिकरणले कार्यान्वयन महत्वाकांक्षी र कमजोर हुन्छ । व्यवस्थापन, कार्यान्वयनको सम्भाव्यता, सम्भावित असरहरू र सम्भावित परिणामहरू र स्रोतको उपलब्धतामा आधारित प्राथमिकता निर्धारणले कार्ययोजना कार्यान्वयनलाई सहज बनाउन सक्छ र यसका लागि व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य संस्था र स्थानीय तहहरूमा थप प्राविधिक रणनीतिको आवश्यक हुनसक्छ ।

सिफारिसहरू

HP-MSS कार्ययोजनाको नर्माण र यसको गुणस्तर सुदृढिकरण गर्ने :

- HP-MSS मूल्याङ्कनहरूको आधारमा प्रभावकारी कार्ययोजनाहरू निर्माण गर्न संघीय र प्रादेशिक सरकारले संलग्न सरोकारवालाहरूलाई निर्देशिका अनुसार अभिमुखीकरण र तालिम प्रदान गर्ने। साथै (जिल्ला) स्वास्थ्य कार्यालयहरूले निरन्तर मेटोरिंग गर्न सहज वातावरण सिर्जना गर्ने ।

- संघीय र प्रादेशिक सरकारले स्वास्थ्य संस्थाहरू सुदृढीकरण गर्न सहयोग गर्ने तथा स्थानीय तहहरूलाई HP-MSS निरन्तर गुणस्तर सुधार प्रक्रियाको रूपमा बुझाउने र अनुसरण गर्न लगाउने । साथै मूल्याङ्कनको प्रत्येक चरणमा हासिल गरिएका मापदण्डहरूलाई दिगो बनाउन समेत केन्द्रित गराउने ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूले स्थानीय रूपमा उपलब्ध स्रोतहरू प्रयोग गरेर समाधान गर्न सकिने कार्यहरूलाई प्राथमिकता दिने । ठूला स्रोतसाधनको आवश्यकता पर्ने योजनाहरूका लागि स्थानीय तहले संघीय र प्रदेश सरकारसँग आवश्यक वित्तीय स्रोतका लागि समन्वय गर्ने ।

कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न स्रोत उपलब्ध गराउने:

- HP-MSS बाट पहिचान गरिएका समस्याहरूको लागि संघीय र प्रादेशिक सरकारबाट प्रदान गरिने वित्तीय स्रोतमा लचकता बढाउने, जसले MSS कार्यान्वयनको लागि सहज वातावरण सिर्जना गर्न मद्दत गर्दछ । संघीय र प्रादेशिक अनुदानहरूसँग संलग्न रहेका सर्तहरूले न्यूनतम सेवा मापदण्ड मूल्याङ्कनहरू मार्फत देखिएका समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्ने हद सीमित गर्छ ।
- स्थानीय तहमा सरोकारवालाहरूको नक्शाङ्कन गरि स्वास्थ्य संस्थाको गुणस्तर सुधार गर्नको लागि लगानी गर्न सक्ने सम्भावित साभेदारहरू (सार्वजनिक, निजी र विकास) पहिचान गर्ने ।
- पहिचान गरिएका समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्न स्थानीय तहहरूलाई रणनीतिक रूपमा सशर्त अनुदानहरू प्रयोग गर्न सक्षम बनाउने ।

अनुगमन र मूल्याङ्कन सुधार गर्ने:

- प्रदेश र जिल्ला (स्वास्थ्य कार्यालय)ले स्थानीय तहहरूलाई सुपरीवेक्षण र योजना निर्माणमा सहयोग गर्ने तथा संघीय तहबाट सहयोगको निरीक्षण गर्ने ।
- तीनै तहका सरकार बीच समन्वय बढाउन र तथ्यांकमा आधारित योजना बनाउन संघीय सरकारले HP-MSS को प्रतिवेदन प्रणालीको डिजिटाइजेसनलाई प्राथमिकता दिने ।
- अस्पताल न्यूनतम सेवा मापदण्ड बाट प्राप्त सिकाइहरू जस्तै अनुगमनको लागि समर्पित जनशक्ति को व्यवस्था गर्ने ।
- HP-MSS को संयुक्त मूल्यांकन गरि स्वास्थ्य संस्थाका समस्याहरू र प्रगतिको मूल्याङ्कन गरि पहिचान गरिएका समस्याहरूको समाधानको लागि साभ्ना प्राथमिकता तय गरि जिम्मेवारी तोक्ने ।

September 2023

Disclaimer: This material has been funded by UKaid from the UK government; however the views expressed do not necessarily reflect the UK government's policies.

Contact us

www.nhssp.org.np
info@nhssp.org.np
www.options.co.uk
info@options.co.uk

Follow us on Twitter

@NHSSP
 @OptionsinHealth